Σύναξη της Παναγιάς της Εικοσιφοίνισσας

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/3504/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 06/10/2026 03:05:26

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 15 Αυγούστου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Στο δρόμο Σερρών - Καβάλας, αμέσως μετά την Κορμίστα, στα όρια των νομών Σερρών - Καβάλας, στη βόρεια πλευρά του κατάφυτου όρους Παγγαίου, σε μια θαυμάσια τοποθεσία, σε υψόμετρο 753 μ., βρίσκεται η Ιερά Μονή της Παναγίας της Εικοσιφοίνισσας. Είναι ένας από τους δύο ιερούς χώρους της Ανατολικής Μακεδονίας, που συνεχίζει και σήμερα να αποτελεί πόλο έλξης πλήθους πιστών, που έρχονται να προσκυνήσουν την «αχειροποίητο εικόνα της Θεοτόκου» και να ηρεμήσουν μέσα στο γαλήνιο περιβάλλον της.

Το όνομα της Μονής, κατά μία εκδοχή, οφείλεται στο θαύμα της εικόνας της Παναγίας, η οποία έλαμπε και σκορπούσε φως «φοινικούν», δηλαδή κόκκινο, όπως η πορφύρα των Φοινίκων. Απ' αυτό προέρχεται και η ονομασία: Εικών φοινίσσουσα - Εικών - φοίνισσα - Εικοσιφοίνισσα.

Η Μονή, ιδίως στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, πρόσφερε πάρα πολλά για τη διατήρηση της Ορθοδοξίας και του Ελληνισμού στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, ώστε δίκαια προκάλεσε την οργή, αρχικά των Τούρκων και κατόπιν των Βουλγάρων. Αντιμετώπισε επανειλημμένα τις καταστροφικές επιδρομές τους και ανέδειξε πλήθος μαρτύρων.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο επίσκοπος Φιλίππων Σώζων, που έλαβε μέρος στη Δ' Οικουμενική Σύνοδο (Χαλκηδόνα, 451 μ.Χ.) ίδρυσε ναό και μοναστικό οικισμό στη θέση Βίγλα, 50μ. ανατολικά της σημερινής Μονής, όπου τα σωζόμενα ερείπια τείχους και πύργου, μαρτυρούν την ύπαρξη αρχαίου μεγάλου φρουρίου. Όλα αυτά εγκαταλείφθηκαν αργότερα, όταν έφθασε εδώ ο πρώτος κτίτορας της Μονής, ο Άγιος Γερμανός (518 μ.Χ ή κατά μια άλλη εκδοχή τον 8ο μ.Χ. αιώνα), ο οποίος από πολύ νεαρή ηλικία ασκήτευσε στους Άγιους Τόπους, στην Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου, πλησίον του Ιορδάνη ποταμού. Από τότε και για αρκετούς αιώνες η ιστορία της Εικοσιφοίνισσας είναι τελείως άγνωστη.

Αρχαιολογικές ενδείξεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κατά τον 11ο μ.Χ. αι. κτίσθηκε ξανά το Καθολικό της Μονής. Κατά την περίοδο αυτή η Μονή έγινε «Σταυροπηγιακή», δηλ. εξαρτιόταν απ' ευθείας από τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

Νέα λάμψη γνώρισε το Μοναστήρι το έτος 1472 μ.Χ., όταν σ' αυτό αποσύρθηκε, παραιτηθείς από το θρόνο του, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Άγιος Διονύσιος, που θεωρείται ο δεύτερος κτίτορας της ιεράς Μονής.

Κατά το μακρύ διάστημα της παραμονής του στη Μονή, ανήγειρε πολλά νέα κτίσματα και επισκεύασε παλαιά. Στην εποχή του το Μοναστήρι απέκτησε μεγάλη ακμή και αίγλη. Έτσι, σύμφωνα με πληροφορία ενός κατάστιχου του 16ου μ.Χ. αιώνα, το έτος 1507 μ.Χ. ζούσαν στη Μονή 24 ιερομόναχοι, 3 ιεροδιάκονοι και145 μοναχοί δηλ. συνολικά 172. Αυτοί διέτρεχαν την Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη, ενίσχυαν τους Χριστιανούς στην πίστη και απέτρεπαν τους εξισλαμισμούς. Η δράση τους αυτή προκάλεσε την οργή των Τούρκων, που την 25 Αυγούστου 1507 μ.Χ. κατέσφαξαν και τους 172 μονάζοντες. Δεν κατέστρεψαν το ναό και τα κτίρια, όμως η Μονή παρέμεινε έρημη και ακατοίκητη επί 13 χρόνια.

Μετά το τραγικό συμβάν της σφαγής, το Οικουμενικό Πατριαρχείο πέτυχε το 1510 μ.Χ. (ή κατ' άλλους το 1520 μ.Χ.) να λάβει άδεια του Σουλτάνου για την αναδιοργάνωση της Μονής. Έτσι, με τη βοήθεια δέκα (10) μοναχών του Αγίου Όρους, μέσα σε δέκα χρόνια προσήλθαν να μονάσουν στη Μονή 50 μοναχοί, διάκονοι και ιερομόναχοι, που είχαν και τη διακυβέρνηση του Μοναστηριού.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η Μονή είχε γίνει πνευματικό και εθνικό κέντρο της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Εδώ, ελθών από τις Σέρρες, ο Εμμανουήλ Παπάς, όρκισε τους οπλίτες του και κήρυξε την Επανάσταση.

Στην Ιερά Μονή λειτουργούσε περίφημη Ελληνική Σχολή. Ιδιαίτερα αξιόλογη ήταν η Βιβλιοθήκη της Εικοσιφοίνισσας. Πριν τη λεηλασία της από τους Βουλγάρους, το έτος 1917 μ.Χ., περιελάμβανε 1300 τόμους βιβλίων. Ορισμένα χειρόγραφα ήταν μεγάλης αρχαιολογικής αξίας. Κατά τους αιώνες αυτούς της ακμής, επισκευάσθηκαν και ανεγέρθηκαν πολλά κτίσματα της Μονής. Κατά το 2ο μισό του 19ου μ.Χ. αιώνα, αντιμετώπισε σοβαρές δυσκολίες: το 1854 μ.Χ. πυρκαγιά αποτέφρωσε τη δυτική πλευρά και μέρος της βόρειας, ενώ το 1864 μ.Χ. επιδημία χολέρας αποδεκάτισε τους Μοναχούς. Για την ανόρθωση της Εικοσιφοίνισσας φρόντισε ιδιαίτερα ο περιφανής Μητροπολίτης Δράμας Χρυσόστομος (1902 - 1910 μ.Χ.). Την εποχή αυτή, επίφοβοι δεν ήταν μόνο οι Τούρκοι, αλλά και οι Βούλγαροι, που το1917 μ.Χ. σύλησαν τους ανεκτίμητους εθνικοθρησκευτικούς θησαυρούς της Μονής.

Κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, πάλι οι Βούλγαροι, ολοκλήρωσαν την καταστροφή, βάζοντας φωτιά (έτος 1943 μ.Χ.) και καίγοντας τα οικοδομήματά της. Η ανοικοδόμηση της Μονής άρχισε πραγματικά το έτος 1965 μ.Χ. και μέσα σε μια 15ετία κατόρθωσε να έχει τη σημερινή της εμφάνιση.

Το 1997 μ.Χ., η Μονή αριθμεί 25 Μοναχές. Γιορτάζει στις 15 Αυγούστου στη μνήμη της Παναγίας Θεοτόκου, στις 14 Σεπτεμβρίου στη μνήμη του Τιμ. Σταυρού και στις 21 Νοεμβρίου στη μνήμη των Εισοδίων της Θεοτόκου.

Η κυρίως Μονή στο κέντρο έχει τον επιβλητικό ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου και περιλαμβάνει το Ηγουμενείο, τα κελιά των μοναζουσών, Το Αρχονταρίκι, το παρεκκλήσι της Αγ. Βαρβάρας με το Αγίασμα, το Μουσείο, την Τράπεζα, τα εργαστήρια και συναφείς εγκαταστάσεις, ενώ όλο το συγκρότημα το περιβάλλει υψηλό τείχος.

Προ της Ι. Μονής υπάρχει πλατεία και κοντά σ' αυτή βρίσκεται το μνημείο των 172 Μοναχών που σφαγιάσθηκαν το 1507 μ.Χ. από τους Τούρκους. Στον εξωτερικό τοίχο υπάρχει καλλιμάρμαρο προσκυνητάρι και εκεί κοντά άλλο προσκυνητάρι με θόλο, κάτω απ' το οποίο υπάρχει αγίασμα. Στη συνέχεια υπάρχει το Κοιμητήριο με το ναϊδριο των Αγίων Αναργύρων. Στην νοτιανατολική γωνία του ναού υψώνεται μεγαλοπρεπές κωδωνοστάσιο. Έξω και πάνω από τα τείχη της Μονής, προς ανατολάς, βρίσκονται ο παλαιός ανεμόμυλος και το «στασίδιον της Παναγίας» με μικρό προσκυνητάρι.

Λειτουργικά κείμενα

Μεγαλυνάριον

Τήν ἀχειροποίητον καί σεπτήν Εἰκόνα, προθύμως προσκυνήσωμεν ἀδελφοί, τῆς Ἁγνῆς Παρθένου, ἀπό ψυχῆς βοῶντες χαῖρε, Θεογεννῆτορ Εἰκοσιφοίνισσα.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον

Τῶ Ὁσίῳ, Δέσποινα, Γερμανῶ, ὤφθης παραδόξως καί ὑπέδειξας τήν σεπτήν, Ἄχραντε, μορφήν Σου, ἐν ξύλῳ τυπωθεῖσαν ἀχειροπλάστως, Κόρη, δυνάμει κρείττονι.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον

Φοινικοῦν ἐκλάμπουσα πάλαι φῶς, ἡ Εἰκών Σου, Κόρη, ἐξεθάμβησε τούς πιστούς, ἧ μετ' εὐλαβείας προσπίπτοντες βοῶμεν, χαῖρε Θεοκυῆτορ Εἰκοσιφοίνισσα.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον

Θαύματα Εἰκών Σου ἡ θαυμαστή ενεργεῖ, Παρθένε, τῆ θερμῆ Σου ἐπισκοπῆ, ὅθεν Σου τήν χάριν κηρύττει τήν πλουσίαν, Μακεδονία πᾶσα, Εἰκοσιφοίνισσα.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον

Δεῦτε οἱ νοσοῦντες καί οἱ δεινοῖς θλιβόμενοι πόνοις, τῆ Εἰκόνι τῆ θαυμαστῆ Εἰκοσιφοινίσσης, ὡς ἄν τήν θεραπείαν, ἐκ ταύτης τήν ταχείαν πίστει κομίσησθε.

Ἕτερον Μεγαλυνάριον

Σκέπε ἀπό πάσης, Κόρη, ὀργῆς, ταῦτην τήν Μονήν Σου καί τούς σπεύδοντας ἐν αὐτῆ, φύλαττε ἀτρώτους ἐκ πάσης ἐπηρείας, πληροῦσα τάς αἰτήσεις αὐτῶν ἑκάστοτε.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Σύναξη της Παναγιάς της Εικοσιφοίνισσας

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ιερά μονοπάτια - ΕΤ3 Ι.Μ.Παναγίας Εικοσιφοίνισσας

Παναγια Εικοσιφοίνισσα

Σχετικές συνδέσεις

1. Όσιος Γερμανός Ιδρυτής Ιεράς Μονής Εικοσιφοινίσσης
2. Άγιος Διονύσιος Α' Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης